

Nr 94.

Av herr Nilsson, Johan, i Kristianstad, m. fl., om ökade anslag till uppehållande av Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet m. m.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t under nionde huvudtiteln, punkt 77, föreslagit riksdagen att för budgetåret 1926—1927 anvisa såsom särskilda extra anslag dels till uppehållande av Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet samt för ledning av och samarbete med föreningens filialer kronor 96,540, dels ock till uppehållande av verksamheten vid föreningens åtta filialer kronor 95,460 eller sålunda tillhopa kronor 192,000. Då det försträmda, för föreningens huvudanstalt vid Svalöv avsedda beloppet liksom också slutsumman är betydligt lägre än vad föreningen i sin framställning till Kungl. Maj:t om anslag för ifrågavarande tid funnit nödigt och begärt samt jämväl avsevärt understiger den summa, som kungl. lantbruksstyrelsen i sitt yttrande över föreningens ansökan föreslagit, anse vi oss böra föreslå riksdagen att bevilja viss höjning av det utav Kungl. Maj:t föreslagna anslaget.

I sin till Kungl. Maj:t ingivna ansökan om statsunderstöd för budgetåret 1926—1927 har föreningen på angivna, i propositionen jämväl omnämnda grunder gjort framställning om beviljande av medel för genomförande av en enligt föreningens mening nödvändig reglering av lönerna till tjänstemännen vid huvudanstalten på Svalöv, vilka för närvarande utgå med relativt låga belopp, nämligen i grundlön för avdelningsföreståndare 6,000, förste assistent 4,500 och andre assistenten 2,700 kronor jämte ålderstillägg, högst 1,000 respektive 1,500 och 900 kronor. I sitt yttrande över föreningens ansökan har kungl. lantbruksstyrelsen, såsom av dess i statsverkspropositionen anförda utlåtande framgår, vitsordat behovet av en förbättring av ifrågavarande tjänstemäns löner. Sålunda framhåller lantbruksstyrelsen bl. a.: »Det torde icke kunna bestridas, att nu utgående löner beträffande flertalet befattningar vid utsädesföreningen måste anses otillfredsställande. Med nuvarande lönevillkor torde det icke kunna undvikas, att för kontinuiteten i föreningens verksamhet icke önskvärda ombyten av tjänstemän äga rum, liksom det icke heller torde kunna förutsättas, att vid uppkommen vakans å dylik befattning sökande med önskvärda kvalifikationer skola anmäla sig.

Lantbruksstyrelsen hyser alltså i likhet med föreningen den uppfattningen, att en snar löneförbättring för tjänstemännen vid Svalöv är synnerligen väl motiverad.» På grund av anförda skäl har lantbruksstyrelsen dock icke ansett

sig kunna tillstyrka den av föreningen begärda fullständiga löneregleringen. Emellertid finner lantbruksstyrelsen det nödvändigt, att löneförhöjning i form av tillfällig löneförbättring beredes vissa befattningshavare vid Svalöv. I enlighet med denna uppfattning föreslår också lantbruksstyrelsen beviljandet av sådan tillfällig löneförbättring med vissa angivna belopp för olika tjänstemän, och skulle härför erfordras ett sammanlagt belopp av 7,600 kronor.

Efter omräkning av föreningens lönestat, så att densamma, i stället för de föreslagna nya lönerna, upptager de för närvarande gällande plus de föreslagna tillfälliga tilläggen, och efter vissa prutningar på en del utgiftsposter har lantbruksstyrelsen beräknat föreningens utgifter under budgetåret till sammanlagt 322,178 kronor mot 338,760 kronor i det av föreningen uppejorda statförslaget. Efter avdrag av föreningens inkomster från annat håll har lantbruksstyrelsen vidare beräknat föreningens behov av statsanslag till sammanlagt 199,830 kronor, därav för huvudanstalten 104,370 och för filialerna 95,460 kronor. Denna summa understiger med c:a 2,000 kronor vad 1925 års riksdag beviljat föreningen för innevarande budgetår (207,365 kronor, varav dock 5,280 till ökat dyrtidstillägg för budgetåret 1924—1925).

I sitt yttrande över utsädesföreningens statsanslag har departementschefen förklarat sig, ehuru han finner kravet på förbättrade lönevillkor för befattningshavarna hava visst fog för sig, av statsfinansiella skäl icke kunna tillstyrka ens den av lantbruksstyrelsen föreslagna tillfälliga löneförbättringen. På grund härav och efter vissa jämkningar beräknar han också föreningens anslagsbehov för budgetåret endast till förut nämnda belopp 192,000 kronor, därav för huvudanstalten 96,540 och för filialerna 95,460 kronor.

En jämförelse mellan det av lantbruksstyrelsen föreslagna och det av Kungl. Maj:t begärda anslaget till utsädesföreningen visar, att det förra är 7,830 kronor större än det senare. Detta belopp, som i förhållande till hela anslaget är jämförelsevis ringa, skulle, såsom av det anförda framgår, användas till förbättring av vissa tjänstemäns löner. Enligt vår uppfattning hava mycket starka skäl anförts för en sådan förbättring. Såväl föreningens egen som lantbruksstyrelsens motivering för den begärda löneökningen visar till fullo behovet och betydelsen därav. Jämväl de av chefen för kungl. jordbruksdepartementet tillkallade sakkunniga för utredning av frågan om fortsatt statsunderstöd till växtförädlingen hava tidigare vitsordat behovet av en förbättring av tjänstemännens löner, i det att de i sitt betänkande (Kungl. Maj:ts prop. nr 172 till 1925 års riksdag, sid. 71) förklarat sig vilja »framhålla angelägenheten av att därvid (Svalövsanstalten) fästa vetenskapsmäns löner hållas i paritet med lönerna vid därmed jämförliga statsinstitutioner». Det av föreningen framlagda förslaget till lönereglering har tydligen avsett att i huvudsak få till stånd en sådan av de sakkunniga förordad paritet, och det skulle sålunda enligt vårt förmenande varit synnerligen önskvärt, om detsamma redan nu kunnat genomföras. På grund av det utav lantbruksstyrelsen anförda skälet för uppskov med en slutgiltig lönereglering anse vi oss emellertid icke nu böra yrka på

beviljande av medel för genomförandet av en sådan utan begränsa oss till att förorda den av lantbruksstyrelsen föreslagna tillfälliga löneförbättringen. Det torde böra påpekas, att denna, såsom också lantbruksstyrelsen framhållit, ingalunda kan befaras på något sätt föregripa en slutgiltig reglering av vederbörande löner. Men å andra sidan synes det vara högst angeläget, att löneförbättringen beviljas redan nu, detta icke minst för att öka föreningens möjlighet att erhålla väl kvalificerade krafter till de båda avdelningsföreståndarebefattningar, som enligt uppgift nu äro lediga och skola återbesättas.

Såsom motiv för avslag å föreningens och lantbruksstyrelsens framställning och förslag om lönereglering, respektive tillfällig löneförbättring, har departementschefen endast anfört statsfinansiella skäl. Ehuru vi ingalunda underskatta betydelsen härav, hålla vi dock före, att det statsfinansiella läget icke är sådant, att det behöver utgöra hinder för beviljandet av ett ringa belopp till löneförbättring åt en grupp av tjänstemän, som under en längre följd av år med hänsyn till avlöning och dyrtidstillägg varit ojämförligt mycket sämre ställda än statens och flertalet andra befattningshavare med motsvarande kvalifikationer och arbetsuppgifter. Det torde i detta sammanhang icke heller böra förbises, att genom dessa tjänstemäns arbete hos utsädesföreningen denna varit i stånd att till vårt jordbruks fromma frambringa och utlämna ett odlingsmaterial, som, enligt vad den av förut nämnda sakkunniga verkställda utredningen (se förenämnda prop. 172, sid. 33—34) utvisar, årligen tillfört vårt land ett ökat skördeutbyte, vars värde kan räknas i 10-tals miljoner kronor.

Med stöd av det ovan anförda få vi sålunda vördsamt hemställa, att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts förenämnda förslag i årets statsverksproposition men med ändring i viss mån av däri beräknade belopp till överensstämmelse med vad lantbruksstyrelsen föreslagit måtte besluta

att för budgetåret 1926—1927 anvisa såsom särskilda *extra anslag dels* till uppehållande av Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet samt för ledning av och samarbete med föreningens filialer kronor 104,370: —,

dels ock till uppehållande av verksamheten vid föreningens filialer vid Ultuna, i Östergötland, Kalmar län, Västergötland, Värmland, Västernorrlands län och Jämtland samt i Luleå kronor 95,460: —
 eller sålunda tillhoppa » 199,830: —.

Stockholm den 21 januari 1926.

Joh. Nilsson
 i Kristianstad.

Jöns Jönsson.

Nils Ant. Nilsson.

